

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5			
Egészévre	20			

ROSTA.

A Csokonai-kör minden áron országos irodalmi ünnepet akar ülni január 28-án, alig másfél nappal az országos képviselőválasztások legbizalmasabb órái után.

Már az igaz, hogy szegény Csokonainak nincs nagy szerencséje sem a szülőhelyével, sem a nevével elkeresztelt irodalmi társasággal.

A szülőhelyével az a tréfás eset történt, hogy a Csokonai-kör tévedése folytán Csokonai nem ott született, ahol született vagyis nem abban a házban, melyet a Csokonai-kör emléktáblás kegyelete eddig éven át dédelgetett.

Ime most meg a halála évforduló napja miatt történik vele kellemetlenség! A t. e. kör mindenáron az országos nagy macskajaj után akarja Debrecenbe esdíteni a haza íróvilágát.

Alig tesszük le a tollat a kalapunk mellől, máris megint a toll hőseit öleljük keblükre?

De kérem alássan háromhetes választási céció után kinek lesz kedve pezsgőt inni méltóságos Gyulay Pál ur egészségére?

* * *

A pezsgőről jut eszünkbe a képviselőjelölések egyik vigjátéki fordulatu esete.

A jó szabadkaiak Törley pezsgőgyárost akarták fölléptetni követjelöltnek.

A dolog pompásan nyélbe is ütődött. A pezsgőgyáros hajlandó volt fellépni, a szabadkai választók pedig hajlandók voltak rászavazni. Ennek öröme azután a pezsgőgyáros a választók küldöttségét budafoki pincéiben fényesen megvendégelte.

Biztos, hogy megválasztanak!

De ezek után mit ér ez Törleynek?

Hiszen a pezsgős lakoma alapján a Kuriai biztosan megsemmisítene a mandátumát.

De a szabadkaiak azért mégis jól jártak. Mert most aztán otthon e baklövés fellett való elkeseredésükben — nagyokat isznak . . .

* * *

Az egész ország hangos a választási mozgalmak zajától. Csak odalent a magyar tenger partján, Fiumében járnak az emberek szótlannul, lábujjhegyen, bánatosan.

. . . Ott vívódik a halállal a mi honvédségünk feje, az uralkodó család legma-

gyarabb tagja, a szíve szerint magyar József királyi herceg.

Szerető családja veszi ágyát körül. És zordon téli időben, hosszúutra kelve, odaérkezett immár a király is, aki aggódó szívvvel hallgatja legkedvesebb rokonának egyre halkuló szívdobogását. . .

Adja Isten, hogy a fiumei eszöndes palota felett mielőbb újra kiderüljön az ég!

Vidéki városok jövője.

— jan. 12.

A csatazajban hallgatnak a muzsák. Magyarországon pedig mostanában a választási lármá oly nagy, hogy az ellenzék egyebet sem akar látni, csak graváment minden bokor aljában. Így hát minálunk nemesak a muzsák némultak el, de még a komoly gondolkodás is alig juthat szóhoz.

Annál feltűnőbb és becstülsre méltóbb, hogy Tisza István gróf a mai város, lármás időben a nemzet figyelmét a jövő felé fordította s az új országgyűlésre váró sok munka, nagy feladatok közt első sorba emelte a vidéki városok és községek anyagi helyzetének sürgős javítását, rendezését.

Régóta ismeretes, hogy a vidéki városok valósággal roskadoznak a terhek alatt. Némely városban 50, 70, sőt 80—90 százalék a pótdadó s ezek a súlyos terhek míg egyrészt megakasztják a városok közművelődési, gazdasági és nemzeti irányban való fejlődését, másrészt a városi polgárságot, a nemzet hivatásának betöltésében vezérszerepre legalkalmasabb elemet, megbénítják, gyöngítik.

Ezek a válságos állapotok nemesak a vidéki városok közigazgatási, társadalmi és kulturális életszerveit rombolják össze s teszik beteggè, hanem az országnak, a nemzetnek is általános nagy károkat okoznak.

E veszedelem gyors és alapos elhárítása tehát elsörendü, sürgös törvényhozói feladat.

Nagyon elevenére tapintott a kérdésnek Tisza István gróf, a mikor kifejtette, hogy a vidéki városok jövője dönti el a nemzet sorsát. Ezt a jövőt tehát minden eszközzel meg kell erősí-

tenünk, hogy erős vidéki városaival együtt a nemzet megizmosodhassék.

A közigazgatás államosítása kell hogy nemsokára elkövetkezzék. S addig is az államnak az a kötelessége, hogy fokozatosan feloldja a községeket és városokat különösen az olyan terhek viselésétől, melyek az államot illetik. A községektől az államnak mindenek előtt át kell vennie azt a terhet, mely a községeket a *jegyzői illetmények* fizetésével sújtja. A községi jegyzők oly sok állami munkát végeznek, hogy föltétlenül méltányos a községek feloldása a jegyzői illetmények terhe alól, a mi évi 3—4 millió koronára tehető.

A vidéki városok jövőjének biztosítása szintén az anyagi érdekek kielégítő rendezésével kapcsolatos.

Fölmertült az az eszme, hogy az állam a bor- és husfogyasztási adót bocsássa a városok rendelkezésére. Ez azonban csak egyoldalú s nem minden városban egyforma értékű s jelentőségű anyagi támogatás lenne.

Sokkal célravezetőbbnek tartja a miniszterelnök, hogy a *közbiztossági szolgálatot a városoktól egészen az állam vegye át*. A rendörség államosítása átlag 25% pótdadótól mentené meg a vidéki városok polgárságát. Más szóval például Debrecenben ha államosítanak a rendörséget, a debreceni pótdadó mindjárt 25%-kal lenne kevesebb. Ily formán Debrecen polgársága elérhetné azt a jelenlegi viszonyok közt még álomnak is merész dolgot, hogy *nem fizetne pótdadót*.

Kétségtelen, hogy a vidéki városok ily irányu támogatása rendkívül becses, most még lekötött anyagi és szellemi erőket szabadítana fel s tenne képessé nagy nemzeti feladatokat betöltésére.

A vidéki városok jövője tehát igazán egy a nemzet jövőjével és mi szívből óhajtjuk, hogy a vidéki városok tervbe vett anyagi fölsegitése mielőbb megvalósuljon!

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós eszköz hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emellé az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó izemelt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úvegenként 4— kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl cèggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 11.

A német kereskedelmi szerződés a kiegyezés kérdése teljesen háttérbe szorult. A közgazdaságnak ezek a fontos kérdései kit érdekelnek ugyan, a mikor a korteskedés kellő közepén vagyunk. De nemcsak bennünket érdekelnek e választások, a külföldi sajtó is felette érdeklődik irántuk, abból a szempontból, mennyiben változtatnak ezek a választások a helyzeten. És a mi nálunk az ellenzéki lapok azt hangoztatják, hogy az állapot akkor sem változik, addig a külföld, távolabbról szemlélve az eseményeket majdnem egy véleményen van, mondván, hogy egy új képviselőházzal új helyzet teremődik, még akkor is, ha a kormánypart a választáson számban nem gyarapodnék. A többség-többség marad mindenkor. A kormánynak megvolt a többsége, meg lesz a többsége, ez a mostani többség azonban bizonyos speciális megbizatással tér be a Házba, azzal, hogy az új házszabályal biztosítsa a parlament munkaképességét. Szankciója van arra, hogy a lépéseket ebben az irányban meg tegye, illetve a kormányt ez irányba érdekében támogassa. És ez aztán már helyzetet teremt és változtat az állapotokon, bármiképp áll is sarkára az ellenzék.

Tudvalevő, hogy *Hieronymy* Károly kereskedelmi miniszter vasárnap mondja el programbeszédét Budapesten a Terézvárosban. Értesülésünk szerint *Hieronymy* Károlynak ezen a programbeszédén megjelenik nemcsak *Tisza* István gróf kormányelnök, hanem a kabinet valamennyi tagja.

Városi közgyűlés.

Saját tudósítónktól

— jan. 12.

A tegnapi rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya az új képviselőházat összehívó királyi kézirat felolvasása és kihirdetése volt. Ez a tárgy a törvény szerint kizár minden néven nevezendő vitát. A magyar parlament e törvény megalkotásánál loyális tisztelettel adózott a koronás királynak azáltal, hogy az ő kezéből eredő leiratokat megbírálni nem engedi, mert a király tudja mit tesz, az ő személye szent és sérhetetlen.

És mégis a tegnapi rendkívüli közgyűlés berekesztése után *Ferenczy* Gyula városi bizottsági tag éles kifejezésekkel illetve az elnöklő főispánt azért, mert szigorúan ragaszkodott első sorban a törvényhez, azután meg a tanácskozási ügyrendhez. Erőszakoskodással vádolta *Ferenczy* a főispánt azért, mert nem engedte meg a közgyűlés berekesztése után azt, hogy a királyi leirat fölött vitázzanak.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Domahidy Elemér főispán kevéssel 3 óra után diszmagyarban elfoglalta az elnöki széket és rövid szavakban utalt a közgyűlés tárgyára és azt megnyitotta.

Vecsey Imre főjegyző felolvasta a képviselőház összehívásáról szóló királyi kéziratot és kérte a rendkívüli közgyűlést, hogy azt a tanács javaslatára hódolattal vegye tudomásul.

Utána *Márton* Imre szólalt fel, aki tudatában van annak, hogy a királyi leirat sem vita, sem tárgyalás tárgya nem lehet, de mégis felszólal azért, mert ő az új választásokat helyesli, épen azért, mert az exlexben való házfelosztás sérelmes és ezért mielőbb szükség van az új Háza, amely

ellenőrizni van hivatva a kormány működését. Majd felsorolja a vélt törvénytelenégeket és ezek ellen a maga személyében tiltakozik. Lelkes hiva a képviselő választás megejtésének, mert ez által az ellenzék oly számban fog bekerülni, hogy meg fogja tudni törni a kormányt.

Mint hogy más szólásra nem jelentkezett *Domahidy* főispán kijelenti, hogy a királyi leiratot tudomásul veszik és a közgyűlést bezárja.

Ekkor állott fel *Ferenczy* Gyula szólásra, de a főispán elhagyta elnöki székét és az egész városi tanács kivonult az ülés teremből.

*Ferenczy*ből egy el nem mondott beszéddel gazdagabban, kitört a keserűség és erőszakoskodással vádolta a főispánt. A józanabb városatyák csitogatni próbálták, sőt maga *Márton* Imre is a főispánnak adott igazat, ki nem elnökölhetett tovább egy már bezárt közgyűlésen.

E jelenet hatása alatt együtt maradtak a közgyűlés megjelent tagjai a hitelesítő közgyűlésre is, amely minden nagyobb emóció nélkül folyt le, sőt mi több, a főispán megnyugtató válasza után *Ferenczy* visszavonta vádjait.

Négy órakor nyitotta meg *Domahidy* Elemér főispán a hitelesítő közgyűlést, amelyen *Vecsey* Imre felolvasta a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét.

A hitelesítéshez *Ferenczy* Gyula szólt hozzá és beszédében elmondta keserűeit. — Ami a jegyzőkönyvben foglaltatik — ugyan — az sajnos, mind megfelel a valóságnak. Azonban a főispán önhatalmulag bezárta a közgyűlést és a vitát ezáltal nem engedte meg. Így elvonta a felirati joggal bíró törvényhatóságtól a tanácskozási jogot. Ez nem az első erőszakoskodása a főispánnak. Amikor a galaci átiratról volt szó, akkor is csalafinta módon nem engedett szavaztatni. Konstatálja, hogy a főispán rövid működése alatt egyébre nem törekedett, mint a törvényhatóság jogainak megnyirbálására. Neki állásánál fogva kötelessége a kormány szekerét tolni ugyan, de a debreceni szabadelvűpart tagjai mind derék, becsületes emberek, akik nem szorultak rá a főispán gyámolítására, mert meg tudnak azok a maguk lábán is állani.

Domahidy Elemér az elhangzott vádakra nyílt, férfiasan és talpraesetten válaszolt és nyomós érveivel összetörte *Ferenczy* mondva csinált szóvirágait.

Ma egy éve — kezdte a főispán — hogy ezt a széket a törvényhatósági bizottságban elfoglaltam. És akkor kijelentettem, hogy mindenkinek respektálom a jogát és a szólásszabadságnak a legmesszebb menő tért engedek. *Ferenczy* vádjait visszautasítja, mert nem vonta el a törvényhatóságtól a hozzászólási jogot. Az a tény, hogy *Márton* Imrének a szólásjogát megadta, megeafolja *Ferenczy* állításait. Mikor *Márton* a beszédét befejezte, szólásra senki feljegyezve nem volt, s így az ülést jóhiszeműleg bezárta. — Azután jelentkezett *Ferenczy* bizottsági tag szólásra, amikor a berekesztő elnöki kijelentés elhangzott, s ő a helyét odahagyta. Mint a közgyűlés elnöke semmiféle kijelentését vissza nem vonhatja s így *Ferenczy* kivánságára nem ülhetett vissza elnöki székébe. Állandó gyakorlatnak mondja *Ferenczy* a főispáni önkényeskedést. Hivatkozik azokra a függetlenségi párti bizottsági tagokra, akik neki elismerésüket fejezték ki pártatlanságért akkor, amikor a törvényhatósági bizottság a kormányban bizalmatlanságot szavazott. (Igaz! Ugy van!) A galaci átiratra vonatkozólag annak idején épúgy mint most a tanácskozási ügyrendet tartotta irányadó-nak, s akkor is úgy cselekedett, amint az azt előírja, s nem az ellenzék, nem is ő, hanem az igazság győzött.

Kijelenti végül, hogy őt az erőszak alkalmazása nem vezeti, hanem ennél az esetről félre értés történt és pedig akkor, a mikor *Ferenczy* nem jelentkezett idejekorán szólásra, mert akkor megadta volna neki a jogot.

Ferenczy a főispán meguyugtató vála-

szát tudomásul veszi, a magyarázattal megelégszik és a jegyzőkönyv hitelesítéséhez hozzájárul.

A jegyzőkönyv hitelesítéshez a közgyűlés egyhangú hozzájárulása után a főispán az ülést bezárja.

Választási mozgalmak.

Hajdu-Böszörmény Szabadelvű pártja tegnap ismét küldöttséget menesztett *Rásó* Gyula kir. tan. alispánhoz, mely arra kérte az alispánt, hogy a jelöltséget fogadja el. *Rásó* alispán újra megköszönte a kitüntetést bizalmat, de a jelöltséget egészségi okokra való hivatkozással nem fogadta el.

Kolozsvárott. A szabadelvű párt jelöltje a II. kerületben báró *Feilitzsch* Arthur ellenjelöltje báró *Wesselényi* Miklós függetlenségi. Az I. kerületben *Hegedűs* Sándor volt miniszter a szabadelvű párt jelöltje, vele szemben a szövettkezett ellenzék *Dr. Tisztory* Mór egyetemi tanárt léptette föl.

Nyiregyházán a városi központi választmány a választást január 26-ra tűzte ki. Választási elnök *Majerszky* Béla polgármester lesz.

Szabadkán a rendkívüli városi közgyűlésen kihirdették a meghívó-levelet, a melyet a közgyűlés egyhangulag hódolattal tudomásul vett. Az első kerületben ifj. *Vojnits* Sándor volt képviselőt jelölték szabadelvű programmal, ellenjelöltje *Vargha* Károly ügyvéd, függetlenségi. A 2-ik kerületben *Törley* József pezsgőgyárost jelölték pártönkivüli programmal.

Szobránczon *Sztáray* Sándor gróf néhány nap előtt tartotta beszámolóját. A kerület választó közönsége újból *Sztáray* grófnak ajánlotta föl a mandátumot.

Nagy-Bereznán egyhangú választásra van kilátás. A kerület jelöltje, *Lónyai* Sándor a jövő héten fogja beszámolóját megtartani.

Békés-Csabáról jelentik: *Békés-Csabán* három jelölt fog küzdeni a mandátumért. A szabadelvűpart jelöltje dr. *Zsilinszky* Mihály volt képviselő, a függetlenségi párt jelöltje dr. *Barabás* Béla s a szocialisták jelöltje *Achim* L. András földbirtokos. A függetlenségi párt elnökül gróf *Apponyi* Albertet mint idevaló (gerendási) birtokost választották meg.

Felvincen a szabadelvűpart *Felszegi* Sándor anyakönyvi felügyelőt jelölte, aki mint nekünk táviratozzák, tegnap tartotta programbeszédét. Az ellenzékiek ez alatt a terem ablakait beverték és a választókat kövekkel megdobálták. Ez még nem volt elég, hanem *Ercsey* szolgabíró ablakán revolverrel be is lőttek, de a golyó szerencsére nem talált senkit. A fősolgabíró katonai segítséget kért.

Bokrétás világ Debrecenben.

Választási mozgalmaink.

— jan. 12.

Debrecenben immár egyenes harcokban állanak egymással szemközt a pártok.

A II. és III. kerületben két-két jelöltjük van a választóknak. Az I. kerületben még egyedül áll *Thaly* Kálmán, de valószínű, hogy az öreg kurucnak is lesz ellenjelöltje.

A helyzet tehát ez:

A szabadelvű párt jelöltje a III. kerületben *Doboczki* Sándor volt képviselő, akinek megválasztása teljesen bizonyos.

A II. kerületben *Münnich* Aurél fogja a szabadelvű párt lobogójával a győzelmet kivívni.

Az ellenzék mind a két kerületben meg van riadva, jóllehet a 67-es Bánffysták és a 48-asok kölcsönösen megígérték, hogy egymás jelöltjére szavaznak.

De hát ez is csak olyan dolog, mint a mikor két össze nem illő szegény emberpár akar házasságot kötni, mert a nő is, a férfi

is azt reméli, hogy a — másoknak van vagyona!

Majd kitudódik január 26-án a való!

A Dobiecki-párt gyűlése.

A III. ker. szabadelvű Dobiecki-párt tegnap este a vármegyeháza nagy termében választmányi gyűlést tartott, melyen rendkívül lelkes volt a hangulat. A kerület 1856 választója közül az abszolút többség Dobiecki részére már biztosítva van.

A vasuti tisztviselők és alkalmazók taggyűlésén testületileg csatlakoztak Dobiecki lobogója alá s a párt oly választókkal is jelentékenyen megerősödött, akik eddig ellenzékiek voltak. A külsőségekről igen sokan fognak Dobieckire szavazni: a kerület kiváló polgársága pedig páratlan lelkesedéssel tömörül egy táborra.

Tegnap este a nagyválasztmányból a következő vezérő bizottság alakult a választási mozgalom szervezésére: Simonffy Imre kir. tanácsos, dr. Sárjary Lőrinc, Bartha István, Reichmann Armin, Tóth Kálmán, Szilágyi Imre, Lestyán Adorján, Szliuka István, Miskolczy Jenő, Hadházy Endre, Siegmeth Károly, dr. Balkányi Emil, Puskás Ferenc, Eritz Ernő, dr. Uj Kálmán, Pülp Ignác, Debreceni Lajos, Spitzer József, Podolszky Béla, Pogány Armin, Wolafka Antal, Pápai János, Zóók József, dr. Szalay Béla, Guró Lőrinc, Józsa Vince, Gara Alajos, dr. Popper Mór, dr. Sárjary Bertalan.

A párt irodája a Frohner-szállóban tegnap is egész nap meg volt szállva választópolgároktól, akik önként, szeretettel jelentkeztek.

A Dobiecki-párt pénteken, a hónap 13-án ismét értekezletet tart, melyen szívesen látják a párt minden tagját. Dobiecki Sándor programbeszédét valószínűleg vasárnap a hó 15-én fogja megtartani.

A Münnich-párt gyűlése.

A Bika emeleti termében tegnap este 6 órakor dr. Kemény Mór elnöklésével a II. kerület szabadelvűpárti nagy választmányi ülést tartott, melyből táviratilag üdvözölték Münnich Aurélt, a kerület szabadelvűpárti képviselőjelöltjét, a ki holnap Debrecenbe érkezik és a párt intéző bizottságával egyértelműen meg fogja állapítani, hogy mikor mondja el politikai program beszédét.

A tegnapi gyűlésen rendkívül lelkes hangulat uralkodott.

Kemény Mór dr. elnök kifejtette, hogy a párt kilátása a győzelemre oly mértékben megnövekedett, hogy most már a szabadelvű párt minden igaz hívének kötelessége akcióba lépni a kerület visszahódítására. — Utána.

Lőkovic Márton dr. terjesztette elő a párt szervezet munkatervét. Felolvasták a választók névsorát s az adatok oly meglepően öröndetes eredményt tártak a választmány elé, hogy Münnich Aurél megválasztása kétséglelenné látszik.

Egyáltalán a szabadelvűpárt megerősödése minden vonalon megállapítható. A Bánffy-párt ugyszólván eloszlott, mint a buborék.

Jelölés H.-Böszörményben.

A múlt választáskor Hajdu-Böszörmény város 2347 választója közül mindössze 979 szavazott le Benedek Jánosra, aki nem nagy szótöbbséggel győzött a szabadelvű párt jelöltje ellenében. Azóta Benedek pártja rendkívül megesappant, a szabadelvűpárt pedig rohamosan megnövekedett Böszörményben. Világos tehát, hogy pártunk most nagyobb reményvel mehet a harcra s számíthat a győzelemre.

A szabadelvűpárt tehát jelöltet állít Hajdu-Böszörményben, a hol jelölő közgyűlés vasárnap délelőtt lesz.

TOLLHEGYEN.

— Karcolatok. —

Lengnek már a zászlók Debrecen utcáin. Az igaz, hogy kissé gyéren. A mi van, az többnyire Dobiecki nevét lobogtatja.

Az ellenzék ugyanis mint szövetkezet pártolni kívánja a honi ipart és a három jelölt (köztük természetesen Szabó Kálmán is) a Szabó Lajos fia cégnél rendelt hazai zászló szövetet.

És ezért olyan kevés mai napig az ellenzéki lobogó.

Mert a cég sietve intézkedett ugyan; de a honi zászlószövetek még nem érkeztek meg — Bécsből.

Csokonai hazájában, Debrecen országban, ahol a költő olyan jóízű, kedves verset írt a csikóbőrös kulacsról, természetesen nagy becsülete vagyon a kulacsnak. Egynek, kettőnek, akárháynak.

A két kulacsosság helyi értelme itt jogosan mulatságosabb, mint külföldön, vagyis a Basahalmán — kívül.

De a három kulacsosság eddig még nálunk is ösmeretlen volt.

Csak a mióta Dobiecki Sándor ellen fellépett Szabó Kálmán, azóta lehet szó ilyesmiről.

Ugyanis úgy áll a dolog, hogy Szabó Kálmán vagy háromféle bort önt össze egy kulacsba, vagy pedig három kulacsot akar egy nótára kotyogtatni.

Ezelőtt egy esztendővel még a szabadelvű párt gyűlésén elnökölt Szabó Kálmán, a szabadelvű párt tagja.

Ma Szabó Kálmán a 67-es ujjpárt képviselőjelöltje.

És azt szeretné, hogy — a 48-as függetlenségiak válasszák meg . . .

Hát ugy-e szépen egymás mellé van raktározva a három kulacs?

A nyitott ajtó.

Eötvös, az öreg Bánffy-vajda találta ki ezt a mókás kívánságot. A mikor Apponyi levette a frakkot és magára vette a ptykés dolmányt s belépett a 48-as pártba, Eötvös Károlytól azt kérdezte valaki, hogy hát Bánffy Dezső báró ötödmagával mért lép be Kossuthékhoz? — Hagyjátok nyitva az ajtót! — csak ennyit mondott a ravasz vajda.

Más szóval csalogatják, hitegetik a 48-asokat a Bánffysták, hogy csak szavazzanak le a 67-es új pártiakra, hiszen ugyanis nyitva van az ajtó s a választás után majd belépnek rajta ők is!

Ezt a nyitott ajtót azonban Debrecenben alaposan becsapta Szabó Kálmán orra előtt Varga Lajos, aki hűtlenségnek, elvtagadásnak minősíti, ha 48-as ember 67-es jelöltre szavaz.

Az ujjpárti nyitott ajtó tehát már gyászindulót nyikorog Szabó Kálmán fülébe.

Az öreg Pesti Hírlap, az ujjpárt lapja tegnap egy eldugott híreस्कében azt a rágalmat fogja rá Tiszára, hogy az új parlamentből kiűrtja a zsidó képviselőket. A kormánypárti zsidó képviselők vagy egyáltalán nem kaptak kerületet, vagy nagyon rosszat, a hol biztos a bukásuk. Az ellenzéki zsidó jelöltek ellen pedig a legerősebb buktatókat léptette föl Tisza.

Ez az alattomos hazugság felette mulatságos.

Még pedig azért mulatságos, mert a P. H. ugyanazon számának vezércikkében szörnyen mérgelődik, hogy a kormány az ellenzék megbuktatására mozgósítja a — felekezeti türelmetlenséget!

Bolond az eset. Baj mikor a lap vezércikkét lecáfolja a lap egy napihirecskéje. És viszont.

Van azonban e rágalmacsckának komoly hátttere is. Az a kijelentés, hogy (ellenzéki lap írja!) Debrecenben Bakonyi Samut megbuktatja Münnich Aurélt!

Kik lesznek Debrecen város megválasztott képviselői?

Az I. kerületben Thaly Kálmán.

A II. kerületben Münnich Aurél.

A III. kerületben Dobiecki Sándor.

NAPI HIREK.

— A debreceni II. kerületi szabadelvű párt irodája az Arany-Bika szállodában, a III. ker. szabadelvű párt választási irodája pedig a Frohner-szálló I. emeletén van, a hol választási ügyekben mindenkinek szívesen ad felvilágosítást és utbaigazítást a pártvezetőség.

Sesztina Lajos meghalt.

— jan. 12.

Őszinte fájdalommal adunk hirt Sesztina Lajosnak, a kiváló kereskedőnek gyászos elhunytáról. Debrecen kereskedő világát, közéletét és társadalmát nagy veszteség érte. Egész életében a munka embere volt. Fáradozott, dolgozott a közügy érdekében, azonban működése csöndes volt, ment minden szereplési vágytól, minden feltűnéstől.

Az isteni gondviselés magas korralláldotta meg és mégis oly váratlanul ragadta el a kérélhetlen halál.

Sesztina Lajos már kora ifjúságában szakadatlanul dolgozott és ez a lankadni soha meg nem szünő munkakedve és munkabírása végig kísérte őt nemesak férfikora teljében, hanem hajlott korában is.

A mi szabad idő felett rendelkezett nagy munkája közepette, azt boldog családi életének szentelte és munkás életének jutalmát nemesak a közmegebecsülésben, hanem neje és gyermekei odaadó szeretetében lelte meg.

A legutóbbi években már visszavonult a közszereplés teréről, de régebben nagyon hasznos és buzgó tagja volt a városi törvényhatóságnak. A magasabb és nemesebb művészet iránti szeretete két évtizeden át csatolta a zenede elnöki székéhez, a leghatalmasabb debreceni ipartelep az István-gőzmalom Sesztina Lajosnak köszönheti felvirágzását, melynek 25 évig volt elnöke. A kereskedelmi- és iparkamara élén is negyedszázadot töltött s ez idő alatt számtalan széleskörű vállalkozás, ujtás eszméje fűződik az ő nevéhez. A közgazdasági intézményeknél kifejtett munkásságában mindenkori a legnagyobb önzetlenség vezette a kiváló férfit, a ki beérte azzal, hogy erkölcsi súlyával, nagy tekintélyével, tudásával és vagyoniával a legmagasabb eszméket dialdára tudta vinni.

Debrecen kereskedővilága nagy becsben tartotta mindig ezt a puritán jellemű, bölcs, nagy képességekkel bíró embert és minden időben, minden alkalmat megragadott, hogy nagyrabecsülését, őszinte szeretetét és ragaszkodását kifejezésre juttassa.

Dus anyagi javait nem használta föl önző célokra. Hanem mindig első helyen állott a jótékonyág gyakorlásában. Áldott, jó, nemes szíve nem hagyta nyugodtan és nagyon sok könnyet letörölt az ő láthatatlan keze, a nyomorgók, szenvedők arcáról.

Mindezen nagy tulajdonságokkal bíró ember, a ki folyton a sürgött-forgott, dolgozott és mozgott, ott fekszik kiterítve a ravatalon. Előtte mélyen megilletődve áll meg Debrecen város társadalma, mely látja virágozni azokat az intézményeket, melyeket Sesztina Lajos teremtett meg és az elmúlás gondolatával kíséri utolsó útjára az igazán derék férfit. A mulandó porhüvely elporlad bár, de emléke örökké élni fog Debrecenben, mert nagyon sok dolog, a mire nézünk Sesztina Lajos áldásdus működését juttatja kezünkbe.

Sesztina Lajos életrajzi adatai a következők:

Sesztina Lajos 1823. október havában született Debrecenben. Apja vaskereskedő volt, ki Lajos fiát az orvosi pályára szánta. Gimnáziumi tanulmányait Késmárkon végezte, de két évi ott tartózkodása után 13 éves korában visszajött Debrecenbe, mert édesapja elhunyt. Több testvére volt, kiknek nevelését és özvegy anyjának életfentartását ő tüzte ki feladatául és hogy ezt mielőbb megvalósíthassa, a kereskedői pályára lépett. Előbb Miskolcon volt, majd 10 évi budapesti és bécsi tartózkodása alatt a kereskedelem, elméleti és gyakorlati ágában teljes otthonosságot szerzett.

Bécsből a forradalmi mozgalmak idejében hazajött Debrecenbe és Móga tábornok önkéntes csapatába állott be, hogy hazája szabadságáért küzdjön. Svehátnál vívott ütközetben részt is vett. 1849-ben még a fegyverletétel előtt ismét Debrecenbe jött és az István gözmalom a komoly törekvésű ifjut könyvelőnek alkalmazta. Ő honosította meg a malomban a kettős könyvezetést és sokat fáradozott a malom fejlődése érdekében.

1852-ben elhagyta a malmot, önállósította magát és megnyitotta ma is virágzó vaskereskedését. Üzletének napról-napra magasabb nivóra emelése mellett a közügyeknek, a kereskedelemnek és társadalomnak önzetlen munkása volt.

István-malom 1876-ban elnökévé választotta és 25 évi lankadatlan munkásság után a malmot a mai nivóra emelte. Ugyanakkor az Ipar és ker. bank is elnökévé választotta. Mindkét tisztségtől 1902-ben aggrórára való hivatkozással vált meg.

A zenét rendkívül szerette és a zenede megteremtésében, melynek 20 évig volt elnöke, az oroszlanrész őt illeti.

A ker. és iparkamarának 22 évig volt elnöke és e minőségében elévülhetlen érdemeket szerzett, a melyet felsőbb helyen is elismertek azzal, hogy a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntették ki.

E minőségében az ő lankadatlan munkássága teremtette meg a füzesabonyi és nánási vasutat és hogy a gépjavitó műhelyt Debrecenben állították fel, sok érdeme van az ő közbenjárásának.

Csak nemrég, pár hét előtt újabb kitüntetés érte. A király nemességet adományozott neki.

Nagyon rövid ideig volt beteg. Szombat este még kitűnően érezte magát. Háziornosa és régi barátja Ujfalussy dr. fent időzött nála és kedélyesen beszélgettek ifjukurukról.

Vasárnap d. e. még lement az üzletbe és leveleket mondott tollba. Később átment a Bikába a mindennapi sörtársaságba, ahol nagyon szeretett időzni.

Este vacsora után hűdés érte. Szerető hitvese és Jenő fia, kik folyton melette voltak, ágyba fektették. Esméletlenül feküdt két napon át, míg ma reggel fél hét órakor minden szenvedés nélkül esedesen elhunyt.

Temetése péntek d. e. 10 órakor lesz. A gyászszertartást Materny Lajos esperes végzi. Családja a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalom érzetével tudatjuk, feledhetetlen szeretett jó férjem, édes apánk, testvérem, nagyapánk, apósunk, sógorom, nagybátyánk Sesztina Lajos vaskereskedőnek fáradhatatlan munkás élete 82-ik, boldog házasságának 51-ik évében folyó hó 11-én, reggel 7 órakor, három napi szenvedés után történt csendes kimulását. Elhunyt kedvesünk temetése az ág. ev. hitvallás szertartása szerint folyó hó 13-án, pénteken d. e. 10 órakor, Piac-utca 23-ik sz. házunktól a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba fog öröknyugalomra tetetni. Ezen végtisztesség tételre rokonait, pályatársait és a bánatunkban osztozókat tisztelettel meghívjuk. Debrecen, 1905. január hó 11. Áldás és béke lebegjen porai felett! Bánatos özvegye: Sesztina Lajosné szül. Beőr Juliánna. Gyermekei: Piroska férjével Riekl Antallal; Ilona férjével dr. Münnich Aurállal; Jenő feleségével Csanak Margittal. Unokái: Riekl Piroska férjével Ábrahám Dezsővel; Riekl Margit férjével Tóby Józseffel; ifj. Riekl Antal; Riekl Anna; Riekl Juliska; ifj. Münnich Aurél; Münnich Aladár. Testvére: özv. Spirkó Ágostonné született Sesztina Amália; Sógornője: özv. Murakózy Károlyné született Beőr Johanna gyermekeivel; Kovács Gyula, Kovács Emma férjzett Karácsony Kálmánné családjakkal és a többi rokonok nevében is, A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

A kereskedelmi és iparkamara, melynek korábbi időkben az elhunyt elnöke volt, részvétiratot intézett a gyászoló özvegyhez, kitűzte székházára a gyászlobogót, koszorút helyezett a ravatalra s az elnökség által képviselve vesz részt a temetésen.

A kamara részvétiratából adjuk az elhunytat jellemző következő sorokat:

„A megboldogult úgy volt ismeretes városunkban, mint a polgárerények kimagasló tiszta alakja, aki munkában eltöltött hosszu, áldásos életének egész folyamán a tisztességnek, a fáradhatlan munkásságnak és szorgalomnak volt példaképe, akinek életét sokáig mintaképen fogják venni maguknak a jövő korszakok fiai.

Számtalan széleskörű vállalkozás és a közélet számtalan hasznos intézménye köszöni virágzását az ő férfiúi munkásságának. Ezek között áll a debreceni kereskedelmi és iparkamara, melynek a megboldogult hosszu időn keresztül elnöke volt.

Méltán sorakozik tehát a közéleti intézmények gyászoló nagy családjába, a kamara is, meggyászolván egykori elnökét s a város legkiválóbb kereskedőjét.

Fogadja Nagyságos Asszonyunk a kamara mélyen érzett részvétét a gyászos csapás felett, mely legfájdalmasabban Nagyságod hitvesi szívet éri, de amely fájdalmas gyásznak hullámgyűrűi keresztülhatolnak e város minden intézményén, mely valaha a megboldogultat vezetői között tisztelhetett.

A beteg József királyi herceg.

József királyi herceg állapota — mint nekünk jelentik — tegnap válságosra fordult, úgy hogy minden pillanatban a katasztrófa beálltától tartottak. A király Fiuméba érkezése most már egészen bizonyosra vehető. A király, aki most Mörrzuschlagban vadászik, őt napra tervezett vadászatát félbeszakította, ma reggel Bécsbe érkezett és holnap reggelre várják Fiuméba. Inkognitóban fog érkezni, hogy meglátogassa a nagybeteg királyi herceget. A királynak tegnap és ma sürűbben küldtek táviratokat a királyi herceg állapotáról, melynek súlyos voltát jellemzi az, hogy tegnap este a konzuli képviselők információt kértek a fiumei villában, hogy az esetleges katasztrófáról gyorsan értesíthessék kormányukat, többi közt a német konzul is. Unterauer udvari tanácsos, aki Abbáziában tartózkodik, tegnap átjött a Giuseppe-villába. József királyi herceggel természetesen nem beszélhetett, de József Agost királyi herceggel egy óra hosszat társalgott Dr. Kiseljak tegnap fenyőillatot vásárolt és azt szétlocsolta a betegszobában, hogy könnyebbé tegye a királyi herceg lélegzétvételét, akit igen heves és folytó hurutos köhögés gyötör. A királyi herceg állapotában azonban reggelre csekély javulás állott be.

— **Csokonai-Kör.** A Csokonai-Kör választmánya ma esütörtökön, január 12-én d. u. 4 és fél órakor a kollégium kis tanácstermében ülést tart, melynek tárgyai: 1. Jelentések az 1904. évi Kazinczy pályázatról. 3. A százados emlékünnepek előkészületei.

— **A mai felolvasó est.** Nálunk még nem tapasztalt óriási érdeklődés nyilatkozott meg a mai felolvasó est iránt. Értjük a róm. kath. főgimnáziumban rendezni szokott, ugynevezett *esütörtöki felolvasó estélyt*, melyre már tegnap reggel, rövid egy óra leforgása alatt az összes jegyek elkelték. S ennek dacára *oly nagy volt még mindig a jegyért jelentkezők száma*, hogy a rendezőség kénytelen volt *nagyobb terem* után nézni s a felolvasó színhelyét a *Bika disztermébe* tenni át. Ennélfogva a mai felolvasó est kivételesen *nem a róm. kath. főgimnázium disztermében, hanem a Bika szálloda disztermében tartatik meg*, hogy azoknak is lehetővé tétessék e páratlanul érdekesnek ígérkező felolvasó estély meghallgatása kik tegnap már jegyhez nem jutottak, Csak örömmel üdvözölhetjük e nem remélt sikert, ami természetesen első sorban *Munkácsy Jánosnak*, a kitűnő hegedűművésznek szól. Mindenesetre aki kellemesen és élvezetesen akar eltölteni pát órát ne mulassza el meghallgatni ezen mai felolvasó estét, annál is inkább mert *Munkácsy ná-*

Junk többé fellépni nem fog s pénteken már el is utazik városunkból. A felolvasásra reggel 9 órától délután 5 óráig jegyek kaphatók Mihalovits J. gyógyszerárában, (ülő hely 50 fillér, páholy 2 korona, állóhely 20 fillér) s este a pénztárnál. Külömben ezen rendkívül érdekes műsor felolvasó estély programját a következőkben adjuk: 4-ik felolvasó-est 1905. január hó 12. 1. a) Sthal R. Szivem bálványa; b) Cibula A. Angolkeringő; zongorakísérettel éneklő Bognár Matild urleány. 2. Reviczky Gyula. Pan halála; szavalja Pirkler Ernő ur. 3. a) Popper D. Áhitat. b) Popper D. Tarantella zongorakísérettel előadja Domaniczky Teréz kisasszony. 4. Az álomról, írta és felolvassa dr. Izsó János ur. 5. a) Tartini, g-moll szonáta; b) Hauser. Hongroise, zongorakísérettel hegedűn előadja Munkácsy János hegedűművész ur.

— **Az izraelita szentegyleti tagok figyelmébe.** Alólírott előjáróság ezennel értesíti a debreceni izr. szentegylet t. tagjait, hogy az 1905. évre érvényes választói névjegyzéket az összeíróbizottság összeállította és azt f. Január hó 22. napjáig a jegyzői irodában (József kir. herceg u. 26. szám) közszemlére kitette, mely idő alatt a netaláni kihagyások vagy jogtalan felvételek elleni felszólalások ugyanott benyújthatók. — A debreceni izraelita szentegylet előjárósága.

— **A város hullaszállító kocsija.** Régóta huzodik már a városi mentőkocsi és hullaszállító ügye, és dacára annak, hogy alap már van rá, a városházán még mindig idegenkednek e fontos kérdés megoldásától. Oly nagy városban, mint Debrecen — mutatja a rendőri krónika is — majdnem naponta elfordulnak hirtelen halál, utcán való rosszullet, vagy egyéb balesetek. És ilyenkor, a mikor a hatóságnak kell gondoskodni a szerencsétlenül járt emberek elszállításáról, valóban embertelen és undorító látványban van részük a járókelőknek. Egy idomtalan koporsó szerű hordágyat visznek végig az utcán, melynek látása elől minden jó izlésű ember elfordítja fejét. Ennek az ázsiai állapotnak megszüntetését célozza dr. Boldizsár Kálmán rendőrkapitány javaslata, mely szerint huila és beteg szállításokra mindenben megfelelő kocsi beszerzését javasolja. A kocsi berendezésére vonatkozólag kikérte a kerületi orvosok véleményét.

— **Csokonai ünnep.** A debr. ev. ref. főgimn. önképzőköre e hó 22-én Csokonai ünnepet rendez, hogy felelevenítse Debrecen nagy költőjének emlékét. Az ünnep nagyságát és sikerét első fogják mozdítani a híres Csokonai dalok és kitűnő zeneszámok, melyek mindesetre megérdemlik a hallgató közönség érdeklődését.

— **A karácsonyi iparkiallítás**on ki-sorsolt tárgyak közül a 2483, 3206, 2487, 3554, és 2104 nyerő számok tulajdonosai tárgyaikat a mai napig ki nem váltották. — Az ipartestület ezuttal hívja még egyszer fel a fenti nyerő számok tulajdonosait, hogy e hó 18-ig tárgyaikat okvetlen váltsák ki, mert különben a megmaradt tárgyak az ipartestület előjáróságának folyó hó 5-iki határozatához képest elárvereztetni fognak. — Debrecen 1905. Január 11. Az ipartestület elnöksége.

— **Talált vizsla.** Tegnap a rendőrséghez kóborlásban talált vizslakutyát vittek fel. A bűnügyi osztálynál igazolt tulajdonosa átveheti.

— **Az ipartestület kimutatása.** Tóth Kálmán ipartestületi jegyző szakértelemmel összeállított jelentést készített, az ipartes-

tület múlt évi működéséről. A jelentést január hó 9-iki rendkívüli ülése alkalmával tárgyalja, az ipartestület előjárósága.

— **A siketnémák javára** a következő adományokat vettem s nyugtázom köszönettel: Biharkótegyém községe 3 k., Rakotyai György és társai Losonc 5 k., Királyhelme községe 3 k., 80 fill. Magyar Acélárú r. t. 5 k., Rimamurány salgótarjáni vasmű 10 k., N. N. Debrecen 10 k., Málnapatak községe 1 k., Kácsfalu községe 2 k. 60 fillér, Kovács Péter 50 korona, özv. Liptay Sandorné 4 k., Makó város 2 k., 50 fill. Bűnügyi osztály 1 kor., Horváth János építész 50 k., Eisele Margit, Melinda, László 6 k., Központi gáz- és villamossági r. t. Bpest 2 k., Nádudvar községe 3 k., 7 fill. dr. Wolafka Nándor püspök 100 k., Mester Erzsike gyűjtése 6 k., 60 fill., N. N. 6 k., Szathmáry Béla Dunaszardahely 2 k., Molicári község 4 k., 14 fill., özv. Leszli Miksáné 10 k., a debreceni kaszinó perselygyűjtése 1 k., 29 fill., All. anyakönyvi hivatal 5 k., 4 fill., Biczó Gyula nyert fogadása 10 kor. Füleki Pál egyesületi pénztáros.

— **Rémcsaládi dráma.** Körülbelül másfél év óta ápolták a Vöröskeresztegylet budapesti Erzsébet-kórházában Havas Ágoston magy. kir. erdőfelügyelő 35 éves feleségét, született Gabányi Rózsát. Nagyfokú idegességben szenvedett s az orvosai gyógyíthatatlannak mondták a betegségét. Tegnap délután a kórházban lévő külön szobájában halva találták. Eleinte szívszélhűdésre gondoltak, később azonban, bár külső tünetet egyáltalában nem észleltek rajta, valószínűnek tartották, hogy az urinő megmérgezte magát. A halál okának megállapítása végett a holttestet bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. Reggel aztán a Vas-utca 8 számú lakásában Havas Ágoston, a férj, lett öngyilkossá. Fejbelötte magát és szörnyet halt. A lövések a szerencsétlen ember fejét annyira összeroncolták, hogy az levált a törzséről. Három zárt levelet hagyott hátra. Kettőt Zoltán és Szilárd nevű fiainak, egyet pedig a felesége anyjának Ujabb távirati értesülés szerint Havasné tényleg megmérgezte magát azért, mert bántódott azon, hogy férje a kártyaszervenvedély áldozata lett. Havas ugyanis néhány nap előtt 24 ezer koronát veszített az országos kaszinóban. Valószínűleg a neje halála fölött érzett lelki furdalás adta a férj kezébe is a fegyvert.

— **Kollokvium a főiskolában.** A debreceni theológián és jogakadémián Kedden e hó 9-én kezdődtek meg a Kollokviumok. Az egyes tanárok 14-ig befejezik a vizsgálatokat.

— **Halálozások.** Kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál, a következő halálozások jelentettek be: Uj Borbála ev. ref. 48 éves, Sesztina Lajos ág. ev. 82 éves, Györfly Ferenc ev. ref. 32 éves, Goldstein Hermin izr. 1 hónapos, Nemes Ferenc szül. Balog Erzsébet ev. ref. 21 éves, Ujvárosi Imréné szül.: Balogh Julianna ev. ref. 60 éves, Rácz Jánosné szül.: Boka Eszter ev. ref. 70 éves.

— **Kitiltott csavargó.** Nagyon hozzá szokott Debrecen városához Kelemen Antal több ízben büntetett napszámos, s mint ilyen nem egészen ismeretlen a rendőrség előtt. Nem is tudott sokáig távol lenni, hiába tiltották ki csak visszavágyott. Tegnap este is az Atilla-téren csavargott, miközben balsorsa összehozta az ott őrt álló rendőrrel, aki felismerte és bekísérte a központra.

— **Elgázolt munkás.** Szücs Mihály tüzoltó sebes vágatással hajtott végig tegnap este a Kossuth utcán. Nem vette észre, Mike Sándor napszámost, aki a kocsi uton bandukolt haza felé. Így történt aztán a

sebes hajtástól megiramodott lovak elütöttek. Szerencsére azonban holmi kisebb zúzódásokon kívül egyéb baja nem történt. A rendőrség a vigyázatlan kocsis ellen megindította az eljárást.

— **Az express kézbesítési díjak szabályozása.** A kereskedelemügyi miniszter az express kézbesítési díjak szabályozása tárgyában a következő rendeletet boesátotta ki: Belföldi helyről belföldi helyre címzett oly expressküldemények és távirati postautalványok után, a melyek a rendeltetési postahivatal székhelyének külterületére, avagy a rendeltetési postahivatal külkézbesítő kerületébe szólnak, 1905. évi január hó 16-tól kezdve a feladás alkalmával darabonként 1 kor. egységes expresskézbesítési (értesítési) díjat kell a küldemény teljes bérmentesítési díja mellett frankójegyben leróni. — Ennek ellenében a posta az expresskézbesítésért (értesítésért) a címzettekől semmit sem szed s tekintet nélkül a címzett lakásának a rendeltetési postahivaltól való távolságára, a kézbesítő (értesítő) különdíjat — a mely jelenleg a címzettől szedetik be — ezentul a kincstár viseli. A címzettekől csak abban az esetben fog expresskézbesítési (értesítési) díjkülönbözet és pedig csomagokért 50 fillér, minden egyes postai küldeményért pedig 70 fillér beszedetni.

— **A csavargó napszámosnő.** A rendőrség az éjjel elfogta Colosetti Natália napszámosnőt, aki hely és foglalkozás nélkül csavargott az utcán.

— **Részeg pék segéd.** Állás nélkül ténfergett a városban Delta József péksegéd meg is érezte a meleg kemence hiányát. Mert hát hiába tél van és hűvös az ájer, hogy azt egy kicsit felmelengesse magát, többször talált beszédni a jóféle nyakolajból. Erősen pityókás állapotban talált rá az egyik rendőr, amint a Szent Anna-utcán egy posta ládához támaszkodva busan lógatta elárvult fejét, panaszkodván a kegyetlen sors ellen. A rendőr közszívűségét azonban ez nem lágyította meg, mert kiméletlen kötelességértében bizony csak bekísérte ökiyelmét.

× **LETZTER JOZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

szilárd és folyékony
Szappan
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Glycerin szappan
ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkitűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobb eredménnyelhasznált.

MULATSÁGOK.

— **A Vöröskeresztegyleti táncestélyre** a páholy jegyek erősen fogynak, a kik páholyt előjegyeztek, legyenek szivesek azt e hónap 12-ig okvetlen kiváltani Somossy László egyl. pénztárosnál (Donogán és Somossy cég) mert azontul az előjegyzést nem veszik figyelembe.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Csütörtökön, Bernd Róza. Színmű.
Pénteken, Drótostót. Operett.
Szombaton, Az emingrás. Színmű.
Vasárnap d. u. Lőcei fehéresszony. Énekes történelmi színmű. Este először János vitéz. Daljáték.

* **Színházi hírek.** Csütörtökön kerül másodszor színre Hauptman Gerhard 5 felvonásos színműve a „Bernd Róza.” — Vasárnap este lesz a premierje Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrác 3 felvonásos daljátékának a „János vitéz”-nek, melyet az igazgatóság fényes kiállítással hoz színpadra. „János vitéz” vasárnap esti premierjére jegyek máától kezdve előre válthatók.

TÁVIRATOK.

A magyar-osztrák csapatok a Balkánon.

London, jan. 11. A Times szófiai jelentése szerint Port-Arthur elesése nagy rémületet keltett az egész Balkánon. Bizonyosra veszik, hogy a magyar-osztrák csapatok a legközelebbi jövőben bevonulnak a Balkánra.

A japán-orosz háború.

London, jan. 11. Mint a Reuter-ügynökségnek a Maricius-szigeti Port-Louisból jelentik, ott az a hír terjedt el, hogy egy japán hajóhad van Diego Garcia szigetnél. Rosdesztvenszky tengernagynak 2-án tudomására juttatták, hogy a japánok előkészületeket tettek, hogy a balti hajóhad elé menjenek. Erre az oroszok figyelmüket megkötötték. Rosdesztvenszky egyik szárnysegéde 3-án Tamataveben jelentette egy újságírónak, hogy a balti hajóhadnak egy hónapra lesz szüksége, hogy az indiai Óceánt átszelje.

A megcsonkított Nagy Frigyes-szobor.

Washington, jan. 11. A Nagy Frigyes-szobor ellen elkövetett merénylet további vizsgálata azt eredményezte, hogy nyilván csak rossz tréfáról van szó. A talált robbantó anyagokkal egyáltalán nem lehetett volna kárt tenni.

Az angol vámpolitika.

London, jan. 11. Chamberlain Auóten pénzügyminiszter egy újságíró kérdésére levélbelileg azt felelte, hogy a szénvámok jövedelmének emelését a jövő költségvetésben nem fogja javasolni.

A bakui sztrájk.

Baku, jan. 11. Néhány balachanii és romániai naftaműben ismét megkezdtek a munkát.

Nagy sziklaomlás.

Dover, jan. 11. A Margit-öböl közelében egy óriási sziklatömb a tengerbe zuhant. Ez volt a legnagyobb sziklaomlás, a mely ötven év óta előfordult.

Orosz zsidók özönlése Amerikába.

London, jan. 11. A Reuter-ügynökség jelenti New-Yorkból: Az utolsó öt hónapban 75,160 orosz zsidó érkezett New-Yorkba. A bevándorlási törvények szigorú alkalmazása okozta, hogy a bevándorlók közül nagyon sokat visszaküldtek, mert idegen támogatással érkeztek. E visszautasításra vonatkozólag jelentést terjesztenek a kongresszus elé, hogy a további tömeges bevándorlást megakadályozzák.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 11.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyönge. Lanyha irányzat mellett néhány ezer m. mázsza került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. — Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérrel olcsóbb. — Idő: boros.

Buza áprilisra	19.74—76.
„ októberre	17.30—32.
Rozs áprilisra	15.48—50.
„ októberre	14.14—16.
Zab áprilisra	12.20—22.
„ októberre	—
Tengeri májusra	14.96—98.
Repce májusra	22.40—60.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A szatmári választás. A debreceni királyi ítélő tábla tegnapi tüzte ki a Szatmáron 1903. év nov. 24-iki képviselő választás alkalmával történt zavargások ügyében a főtárgyalást. Annak idején Szatmáron Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterrel szemben a független és 48-as párt jelöltje Uray Géza 48 szótöbbséggel elbukott. A választás után az ellenzéki kortések izgatták a népet és nagy verekedés támadt, melyet a csendőrök és rendőrök nem tudtak megfékezni, úgy, hogy kénytelenek voltak fegyvereiket használni. Az ügyből kifolyólag 51 embert vád alá helyeztek, kik felett a szatmári törvényszék ítélkezett is. Felelkezés folytán az ügy a debreceni kir. táblához került és Széll Farkas tanácselnök tegnapi tüzte ki a főtárgyalást, mivel a vádlottak közül mindössze hárman jelentek meg, ennél fogva a tárgyalást el kellett napolni. A kitűzött új tárgyalásra a beidézeteket meg nem jelenés esetén csendőrökkel fogják elővezettetni.

Az ondódon 10 és fél hold föld és a Széchenyi kertben egy lakással ellátott kert eladó.

Ertekezhetni Dr. Megyery Pál ügyvéddel Széchenyi u. 35 sz.

DONOGÁN és SOMOSSY

Debrecen Kistemplom bazár.

Báli idényre

Selymek

Victória, Meszalinc Lairsienne.

Selyem bafiszt minden színben.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legtöbb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekerés mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekerés bérmentve küldetik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Várdi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerész. Bécs, Plankeng. 6, Kapható: Debrecen: Balázs Ö. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

A legjobb arc-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.
Epe-szappan.

Kittinó toillet szappanok a kenőcs használatához

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsaszín és krém

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerészben.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillérEgy kis tégely
ára 70 fillér

MAGYAR REGÉNYIRÓK.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kistündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZÁTH KÁLMÁN

ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NEVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NEVSORA.
	Benickyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmanicky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papíros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A ..... cégtől

ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK“

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módozat törörendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél ..... fizetendőek be mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szöbéli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: .....

Név és állás: .....

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki a nyavalyatörés, göros, és más ideges állapotban szenved, kérjen isatot, ingyen bérmentve kapható a hatlyu szabad gyógyszerárban.

Elhizás

gyorsan elmulik a teljesen ártatlan

Shele-féle soványító teától.

kittinó elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill. utárvétel.

Török József

gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-össillapító szernek bizonyult kószvény-nél, osztnál és meghűléseknél bedörzslés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Sillány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orv. jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár az „Arany orvosiárak”, Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

Cognac CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vásárlóhely: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszerukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág terméiben bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Alírási felhívás.

A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet 1905. január hó 1-én megnyitotta a második évszámát.

Felhívjuk Debrecen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatban való belépésre. Az általános bizalmat, melyet ugy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igéylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának tagjai száma máris meghaladja a 800-at, kik 4500 törzsbetétre több mint 12 0000 koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul, 600.000 korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egytörzsbetűre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így össze gyűlt törzstőke várható haszoneredménye, mely mint már eddig megállapítható 6 százalékos kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig elegendően befizetésük 10 része erejéig, megfelelő kezések jófállása mellett, továbbá arany-ézüst nemű és érték papir zálogra, végül zálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös újításokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat. Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Pisc-u. 26, sz. főközségi épületében) bármely nap délelőtt úgy mint délután eszközölhetők.

Debrecen, 1905. január hó.

Dr. Révy Nándor
jogtanácsos

Dr. Brukner Ernő,
elnök.